Observatoriulu ese de doue ori in septemana, mercurea si sambat'a.

Pretiulu

pentru Sibiiu pe 1 anu intregu 7 fl., pe 6 luni 3 fl. 50 cr., dusu la casa cu 1 fl. mai multu pe anu; — trimisu cu post'a in laintrulu monarchiei pe 1 anu intregu 8 fl., pe 6 luni 4 fl. — In strainatate pe 1 anu 10 fl. séu 22 franci, pe 6 luni 5 fl. séu 11 franci; — numeri singuratici se dau càte cu 10 cr.

OBSERVATORIULU

Diariu politicu, national-economicu si literariu.

Ori-ce inserate,

se platescu pe serie séu linia, cu litere merunte garmondu, la prim'a publicare càte 7 cr., la adou'a si a trei'a càte 6 cr. v. a. si preste acesea 30 cr. de timbru la tesaurulu publicu.

Prenumeratiunile se potu face in modulu celu mai usioru prin assemnatiunile postei statului, adresate de a dreptulu la Redactiunea Diariului Observatoriulu in Sibiiu.

Nr. 66. Sibiiu, 16/28 Augustu 1878. **Anulu I.**

Votulu motivatu alu minoritati datu in conferenti'a alegatoriloru romani

tienuta in Sibiiu in 8/20 Iulie 1878.

(Urmare si fine.)

Facia cu aceste scaderi si urmari rele ale politicei passivitatiei se recomanda politic'a activitatiei, indigitata la inceputu prin urmatórele motive:

1. Déca pentru acésta politica n'ar ecsista altu motivu, totusi ecsperienti'a de 10 ani ai politicei de passivitate, care a adusu asupra Romaniloru numai daune si calamitati trebue se indemne pe fiecare omu cugetatoriu a meditá asupra intrebarei, óre nu ar fi consultu de a cercá o alta cale, spre a ajunge la scopu, adeca a elupt'a pretensiunile indreptatite ale Romaniloru.

Pentru fiecare omu cu judecata se presenta necessitatea, de a schimba in politic'a o cale, care in restimpu de 10 ani a avutu numai consecintie rele.

Deci abstragendu dela alte cause acestea considerante, de sine insusi motivéza trecerea Romaniloru din Transilvani'a dela politic'a passivitatiei la politic'a activitatiei. Sunt inse si alte motive.

2. Parasindu politic'a passivitatiei nu vomu mai potea fi priviti cu dreptu cuventu, ca inamici ai statului si prin consecintia avemu dreptu a astepta, cá neci se nu mai fimu tractati ca atari si cá ostilitatea indreptata pàna acum in contra nóstra, se incete.

Déca insa cu tóte acestea si preste asteptare si atunci vomu fi persecutati din partea Unguriloru, atunci celu pucinu nu voru mai avea scusa pentru atacurile indreptate in contra nóstra, iara noi vomu avea ocasiune a ne plange in parlamentulu tierei, in contra asupririloru comise pe nedreptu asupra nóstra, si déca representanti'a tierei ar remanea surda la plangerile nóstre, le va audi Europ'a, care dupa ecsperientiele tempului recentu, suntemu in dreptatiti a crede, nu va permite cá unu poporu atàtu de capabilu de cultura si atàtu de plinu de viatia se fia maltratatu si mortificatu fara de nici o causa, din partea altui poporu.

Afara de acestea, de óre ce politic'a activa acceptésa terenulu datu pentru lupt'a constitutionala, acésta politica este unic'a, care ne ar potea duce la o conplanare cu Ungurii, cu cari suntemu legati prin interese de ecsistentia.

Se nu se reflectese, ca intielegerea intre Romanii si Ungurii ar fi imposibila, fiindca noi acésta nu o credemu, nu o potemu crede, déca acésta intielegere intre Romanii si Ungurii ar fi intr'adeveru inposibilitate, atunci perirea acestoru doue popóre aru fi decretata si sanctionata.

Adeveratu este, cà sunt inca multe motive de antipathii, care create si nutrite prin intemplarile trecutului, au despartitu si despartu aceste doue popóra, dara totu atàtu de adeveratu este, cà, odata convinsi despre interesele vitali dela care depinde ecsistinti'a acestoru doua natiuni, suntemu datori cu ori si ce pretiu se delaturamu acele antipathii, pentru a ajunge incetu incetu la o conplanare atàtu de salutara atàtu pentru unii càtu si pentru altii.

Lupt'a va fi grea, pre langa o vointi'a tare, inse nu va fi fara succesu.

3. Politic'a activa este cu multu mai practicabila decàtu cea passiva. Este lucru cunoscutu si ecsperinti'a, ba intréga natura ne constata, cà, aceleasi fortie intrebuintiate in modu activu au mai mare succesu decàtu déca acelea voru remanea passive.

De aci resulta, cà cu càtu cineva dispune de fortie mai pucine, cu atàtu ecsista pentru acesta mai mare necesitate, cá elu se isi folosésca acele fortie in modu càtu se póte de activu, déca voiesce se elupte vre unu succesu.

Anume noi Romanii din Transilvani'a, cari prin nefavorulu tempului inca constrinsi se remanemu inapoi in tóte directiunile suntemu avisati, mintea sanatósa ne dictédia, cá tóte fortiele nóstre se le intrebuintiamu in tóte directiunile càtu mai activu, pentru cá neintreruptu, fia in directiune culturala, economica séu politica se ocupamu terenulu pre care pàna acuma nu l'amu ocupatu, opriti de imprejurarile trecutului vitregu.

Activitate da viatia, passivitatea este mórte.

4. In fine déca prin politic'a activa n'amu castig'a altu folosu, unu lucru potemu castiga, dara acesta este de mare pretiu, adeca prin politic'a activa vomu salva poporulu nostru, cá se nu mai cadia prada si jertfa coruptiunei straine.

Déca unu deputatu unguru séu ovreu a cadiutu in alte cercuri de alegere, atunci scaparea lui sunt cercurile romanesti de alegere din Transilvani'a. Acésta situatiune degradatóre pentru natiunea romana trebue se incete.

Pentru acestu scopu este necessitate, cá inteliginti'a romana, conducatorii cei naturali ai poporului romanu se se puna iara in fruntea trebei la alegeri si asia se restitue strensa legatura ce a ecsistatu mai inainte intre poporulu romanu si inteliginti'a sa.

Am disu si o repetu ca va costa multe lupte, pentru acésta pretiulu luptei este insa mare, este restituirea ecsemplarei discipline politice, de care s'a bucuratu natiunea romana inainte de passivitate si succesulu pre langa energi'a cuvenita va fi neevitabilu. Nu potemu inchei'a acésta motivare fara a reflecta la singurulu motivu de natura mai seriósa, de care se folosescu passivisti pentru aparrarea passivitatiei si acestu motivu taie in dreptulu de statu.

Ni se dice, cà déca am lua parte la alegerile dietali, amu recunósce tacendu, cá uniunea Transilvaniei cu Ungari'a ar posede si consimtiementulu nostru; noi nu am potea face inse acésta, fiindca autonomi'a este cestiune nationala romanésca, este identica cu ecsistinti'a natiunei romane.

Déca ecsistinti'a natiunei romane ar depinde dela autonomi'a Transilvaniei, ar fi fórte tristu pentru noi Romanii, noi inse nu credemu acésta.

Natiunea romana este cu multu mai mare si mai latita decàtu contienu confiniele Transilvaniei, noi Romanii transilvaneni nu facemu nici o jumatate din numerulu tuturoru Romaniloru din Austro-Ungari'a.

Prin urmare a salva ecsistinti'a natiunei romane prin autonomi'a Transilvaniei nu insemnédia alta, decàtu a ne salva numai pre noi cei din Transilvani'a si a jertfi pre ceilalti Romanii, cari din intemplare nu au norocirea de a locui in Transilvani'a.

Acésta procedere ni se pare pucinu nationala, ce are pucina considerare càtra fratii nostri din alte parti.

Noi suntemu de parere, cà cestiunea autonomiei transilvane nici nu este cestiune nationala romanésca, ci este cestiune care priveste interesele toturoru nationalitatiloru conlocuitóre.

Déca noi Romanii amu avea sperantia de a face maioritatea dietei transilvane amu dice si noi, cà autonomi'a Transilvaniei se póte in càtva cualifica de cestiune nationala romanésca.

Foisiór'a „Observatoriului".

Dona cuventari tienute cu ocasiunea adunarei gener. din anulu acesta a Asociatiunei Transilvane la Simleu.

Maritu Presidiu!

Prea Onorata Adunare!

Infantele micu, indulcitu de suculu vitale suptu din pieptulu mamei sale, fiindu cà nu-i in stare de a 'si ce'sprimá simtiurile ânimei si sufletului seu inocinte prin organulu cuventarei, in semnu de recunoscintia 'si radica ochii sei spre iubit'a sa mama carea 'lu-tiene in bratia si ficsandui in ai mamei celei grigitórie, li-se imbratiosiédia si oglindeadia in lumin'a ochiloru surisulu si lacrimele bucuriei. Asía stamu si noi membrii despartiementului XI alu Asociatiunei transilvane in minutulu acestu solemnu, ne aflamu in starea fericitului infante incalditu si nutritu la pieptulu mamei sale; suntemu prunculu care nu scie vorbi, pentrucà ânim'a nóstra innóta intr'o mare linu undulanta a simtiemînteloru celoru mai pie si pline de recunoscintia si multiamita fiésca; dar' nu scimu vorbi càte simtimu. Solenitatea acestui momentu ne face se amutimu asia, càtu celea ce le voiu ecsprima eu in numele acestui despartiementu, suntu numai unu picuru din marea simtiementeloru ânimei nóstre. Si pentru ce? Pentru-cà in minutulu acest'a stamu facia cu un'a natiune, facia cu presentele si viitoriulu ei! De órece ochiulu ânimei nóstre privesce in Prea onorata Adunare pre mam'a nóstra natiune, care ne tiene in bratiale sale, ne incaldieste la ânim'a sa si ne imprumuta potere si viétia din sufletulu seu. Noi membrii despartiementului XI suntemu infantele celu fericitu, dar' emotionatu de solenitatea momentului, care ne potendu-si dá spressiune fidela simtiemînteloru sale fiiesci 'si ficsédia ochii plini de lacrimele multiamitei in ai mamei sale, si o saruta cu radiele luminei ochiloru plini de doru, credintia, sperantia si amoru. Asia e Maritu Presidiu si prea onorata Adunare, noi membrii despartiementului XI privimu, onoramu si imbracisiamu pre acést'a stralucita adunare cá pre dulcea nóstra mama natiune, insetata de cultura, dar' multiamita Ceriului! si pornita pre carier'a culturei si a crescerei poporului; pentru-cà limb'a nóstra s'a luptatu bravându impedecari si greutati storcatórie de sudori crunte, la acelu gradu alu culturei, càtu nu numai e mandra natiunea nóstra de a avé pre Asociatiunea Transilvaniei pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu, de unu missionaru alu cultivarei limbei si literaturei, precum si alu poporului; ci si sororile ei adunate in congresulu limbeloru latine recunoscundu'i frumsetia originala si gradulu culturei inaintate, i-au deferitu laurulu invingerei. Insa unu agru numai atunci póte fi bine cultivatu, déca are unu proprietariu grigitoriu, care incredintiédia cultivarea aceluiasiu unui economu zelosu si credinciosu si unoru dileri laboriosi. Mam'a nóstra natiune romana e proprietariulu acelu grigitoriu, care neci persecutata de tempurile celea vitrege si sguduita de furtunele secularie, nu 'si-a parasitu patrimoniulu seu, adecá limb'a si literatur'a, ci la sustienutu si aperatu prin lacrimele si suspinurile strabuniloru nostrii si l'a incredintiatu spre cultivare economului seu credintiosu, adeca Asociatiunei transilvane pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu, care a chiamatu l'a labóre spre cultivarea terenului limbei si literaturei romane pre membrii Asociatiunei pre insii fii natiunei. — Cultivarea fundamentala a unui agru ânca pretinde incordarea poteriloru, sacrificie si tempu; cu càtu mai vertosu dar' terenulu spirituale alu unei natiuni, care avuse unu trecutu plinu de suferintie, impedecari si lupte; ea pretinde in modu imperiosu intrunirea poteriloru spirituali si materiali a toturoru dileriloru natiunei, pretinde labóre neincetata si ânca nu numai sub durata unui deceniu, ci a unui secolu, si de n'amu gustá noi lucratorii fructele laborei, ci mangaieti cu sperintia cà le và gustá posteritatea, pre cum si noi gustamu fructele labórei si sudórei parintiloru nostrii. — Insa terenulu culturale alu unei natiuni ai carei fii dileri càti'i chiama vócea natiunei un'a data cu abnegatiune de sine si sacrificie accurgu la loculu labórei, promite fructe manóse; si éta mam'a acea mangaiéta pre carea o asculta fii sei si 'i-intielegu vócea, e natiunea romana; pentru-cà éta fii iubitori de mama, éta dilerii cei laboriosi au accursu spre a luá parte la lucrarile acestei onorate Adunari generale a Asociatiunei transilvane.

Dreptu-aceea am' onóre a saluta in numele despartiementului a XI-lea pre Maritulu Presidiu cá pre economulu celu zelosu, ér'pre prea onorata adunare cá pre dilerii laboriosi ai terenului si patrimoniului culturale alu natiunei romane, si rogu pre parintele indurariloru, cá se 'si-verse harulu seu cerescu preste Maritulu Presidiu, preste acést'a stralucita adunare, preste terenulu care 'lu-cultivamu in sudórea facei nóstre, cá asia Asociatiunea nóstra se 'si-póta ajunge scopulu maretiu prefiptu, adeca cultivarea limbei si literaturei romane si regenerarea poporului romanu!

Alimpiu Barboloviciu,
Vicariulu for. eppescu alu Silvaniei si Directoru desp. XI.

Maritu Presidiu alu Asociatiunei transilvane pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu!

Este un'a asemenare frapanta intre viéta spirituala cultlvabile a unei natiuni si intre viétia vegetativa a unei gradini de arbori si plante fructifere bine organisata! Séu ce este altu-ceva omenimea, decàtu una gradina de arbori si plante spirituale fructifere semenate prin drépt'a provedintiei pre acestu pamentu, pre acestu terenu alu labórei, nesuintieloru si lupteloru neintrerupte?! Dar' precum semênti'a arboriloru si planteloru din un'a gradina, numai asia póte resari, prinde radecini, cresce, inflori si aduce fructe dulci si manóse, déca le incaldiesce sórele prin radiele sale binefacutórie, asiá si sementi'a culturei in gradin'a spirituala a fiacarei natiuni numai atunci póte se resara,

Din nenorocire acésta nu o potemu dice. Scimu cà in diet'a transilvana dela anulu 1863, candu nu potemu dice cá amu fostu desfavorisati aflandune numai fatia de Sasi si lipsindu deputatii magiari cu totulu, Romanii abia au dispusu de o maioritate de 5—6 voturi, éra déca luau parte si magiarii, Romanii aru fi fostu in mare minoritate. Va se dica càta vreme va ecsista censu, natiunile neromane din Transilvani'a voru dispune de maioritate in diet'a tierei, iara acésta maioritate va dispune chiaru in contra vointiei nóstre de sórtea tierei.

Prin urmare sustienerea autonomiei transilvane nu depinde dela noi Romanii, éra déca nu depinde dela noi sustienerea acestei autonomii, este de prisosu a ne lupt'a noi singuri, fara consensulu celorlalte nationalitati conlocuitóre pentru recastigarea ei, fiindca maioritatea dietei fiindu neromana o voru respinge de càte ori o vomu castiga, indata ce ea nu consimte cu noi.

In privinti'a acésta suntemu de parere cà, nu s'au potutu apará autonomi'a Transilvaniei mai reu, decàtu cualificanduse din partea nóstra de cestiune nationala romanésca, fiindca printr'acésta n'amu ajunsu alta, decàtu amu provocatu neincrederea si suspiciunea celorlalte nationalitatii in privinti'a tendintiei nóstre privitóre la autonomi'a reclamata, cari chiaru din acésta causa nu consimtu cu noi in acésta cestiune.

Si noi tienemu, cá autonomi'a Transilvaniei este folositóre si de doritu, inse nu numai pentru Romani, ci si pentru tóte natiunile conlocuitóre.

Individualitatea istorica a Transilvaniei, referintiele ei sociali, economice si de cultura, formata prin viatia autonoma de secoli si diverginti de ale Ungariei propri, reclama tractare si administrare speciala. Deja au inceputu a se audi voci neromane, cà Transilvani'a sufere prin centralisare, dejá simtu toti locuitorii necesitatea unei administrare speciale pentru acésta tiéra; se incetamu de a destepta neincrederea conlocuitoriloru nostri càtra autonomi'a transilvana prin aceia, cà o cualificamu de cestiune nationala romanésca si potemu fi siguri cà nu preste multu tempu toti locuitorii transilvani, fara deosebire de nationalitate, voru reclama cu staruinti'a acea autonomia ca o necesitate reclamata imperativu de interesele tierei si de individualitatea istorica a acestei tieri.

Atunci nu credemu cá se nu se satisfaca acésta dorintia justa a unei tieri atàtu de insemnata pentru statulu intregu, fiindca nu credem cà Ungari'a se puna mai multu pondu pre patriotismulu Croatiloru, decàtu pre patriotismulu Romaniloru si alu celorlalte natiuni locuitóre in Transilvani'a.

Nicolau Strevoiu m. p.,
raportorulu minoritatiei.

List'a domniloru, care au participatu la conferinti'a nationala din 8/20 Iuliu a. c. in Sibiiu: Nicolau Popea din Sibiiu, Nicolau Fratesiu din Sibiiu, Visarionu Romanu din Sibiiu, Dem. Cuntianu din Sibiiu, Iulianu Filipescu din Brasiovu, Demetriu Cuteanu din Sacadate, Sacharia Boiu din Sibiiu, Ioanu Iancu preotu, Romulu Crainicu preotu din Dobra, Demetriu Comsi'a din Sibiiu, Dr. D. P. Barcianu din Sibiiu, Eugenu Brote din Sibiiu, Ioane Buzdugu adm. protopopu din B. Dioseni, Alesandru Danciu proprietariu de mine, Atanasiu Usieriu proprietariu din Borgo-Suseni, Dr. N. Maieru prof. sem. din Sibiiu, Georgiu Baritiu, Antoniu Bechnitz comerciante in Sibiiu, Teodoru Crisianu, Dr. Nicolau Stoi'a, Ioane Popu, Grigorie Mateiu din Sibiiu, Parteniu Cosma din Sibiiu, Ioane Hannia din Sibiiu, Dr. Dem. Racuciu din Sibiiu, N. Strevoiu, M. Lazaru, Almasianu, A. Trombitiasiu, Ioanu Romanu jun., Dr. Borcia, Petra Petrescu, Georgiu Brateanu, Popa Radu, Vincentiu Grama din Fagarasiu, Dr. Aureliu Brote, M. Andreica din Campeni, Ioanu Gallu protopopu Abrudu, Absolonu Siarlea din Tiapu, Basiliu Petri din Sibiiu, Dionisiu Chondi adm, ppscu Mediasiu, Ioanu Hentesiu din Ocn'a Sibiiului, Teodoru Petrisioru prof. Blasiu, Gerasimu Candrea advocatu Campeni, Ioanu de Preda advocatu Sibiiu, Dr. Ilarion Puscariu, Ioanu Drocu adm. prot., Dr. Ios. Hodosiu, Dr. Moga, Ioanu Stoicutia parochu Sasciori, Ioanu Mihu parochu Cacova, Lazaru Negrila invetiatoru in Sibiiu, Isaia Oprisioru invetiatoriu in Ocn'a, Nicolau Popescu prof. Blasiu, Dr. Nemesiu advocatu, Agay advocatu, Duvlea adv., Nicolau Cristea, I. Predoviciu, Mihailu Iekimu, E. Macellariu, Ioanu Romanu adv., Basiliu Harsianu adv., Paulu Dunc'a cons. gub., Ioane Ratiu, Georgiu Crisianu parochu gr. or. Mediasiu, Nicolau Siustai adv., Cornelu Tobiasu, Moise Toma Sibiiu, Simeonu Popescu Sibiiu, Dr. A. P. Alessi, Naseudu.

O missiune ungurésca la Bucuresci.

Ne grabimu a reproduce urmatórea corespondintia ce ii se tramite din Bucuresci diariului „Politik“ din Prag'a si a atrage seriósa atentiune a cetitoriloru nostri asupra interesantului ei cuprinsu.

Bucuresci, 17 Augustu 1878. „Generaluconsululu austriacu d. Zwiedenek, care isi luase unu congediu mai lungu, dupa pucine dile érasi s'au intorsu aicea din Vien'a. Deodata cu densulu sosira si doua persóne de incredere ale d. Tisza si fara indoiala, ca si ale comitelui Andrássy, intr'o missiune secreta. Ambi sunt unguri néosi, unulu este deputatu ungurescu éra celu de alu douilea membru alu casei magnatiloru din B.-Pest'a. Si propriulu nostru agentu in Vien'a, d. Balacénu, o persóna fórte suspecta din caus'a starei sale financiare cu totului derangeata si cunoscutu ca unu partisanu devotatu alu comt. Andrássy, petrece de presentu aicea. Se presupune, ca toti acesti d-ni lucra la unu planu comunu si secretu si ca voiescu se intrebuintiese absenti'a ministrului presiedinte Ioanu Brateanu, ca se castige Romani'a pentru politic'a magiara si ca in modulu acesta se se sacrifice fara nici-o crutiare interesele a trei milióne de romani aflatori in Transilvani'a, Banatu si Bucovin'a. Dara din capulu locului se póte afirma, ca tentativele magiare, care nu se arata pentru prim'a óra in Bucuresci, voru remanea fara de nici unu resultatu. Partid'a nationala romana in fruntea careia se afla d-ni Brateanu si Roseti nu va trada niciodata interesele romaniloru din Austri'a. Déca d-ni magiari voiescu se se intieléga cu Romani'a, apoi pentru acésta n'aru avea de lipsa a intreprinde o asia lunga calatorie precum este acea pàna la Bucuresci. Ei s'aru potea crutia, de tóte acele strapatie si se remana frumosu acasa. Ei n'au decàtu se dea romaniloru conlocuitori o completa indreptatire egala, se restabilésca autonomi'a marelui principatu alu Transilvaniei, pe care o au confiscatu si in fine se renuntie odata pentru totudeauna la ide'a, ca voru reusí vreodata a pune natiunea romana intr'o stare politica dependinta de magiarismu — si atunci intielegerea cu Romani'a va fi possibila fara de nici o dificultate. Pàna candu inse ungurii totu mai viséza, ca ei sunt chiemati se domnésca preste orientulu Europei, pàna candu tractésa pe romanii cadiuti subtu hegemoni'a loru ca pe niste heloti, potu umbla cu opinci de fieru la Bucuresci si nu voru face nici o tréba.

Acésta nu este prim'a missiune pe care o tramitu ungurii la Bucuresci si ea nu va fi nici ultima. Si d-ni Klapca si Türr au fostu in mai multe renduri pe aicea. Inse silintiele loru au suferitu naufragiu pentru ca Romani'a se afla pe punctulu de plecare alu politicei de nationalitate si recunósce fiacarei natiuni dreptulu de a dispune de sórtea sa proprie, in timpu ce ungurii nu se multiumescu numai cu autonomi'a natiunei loru, ci voiescu a domni si preste celelalte nationalitati. Aceste doua puncte de vedere sunt asia de opuse unulu altuia si despartite prin unu abisu, incàtu ori ce colaborare onesta cu ori care din nationalitatile din orientulu Europei este absolutu eschisa. Ungurii voru se angajese pe romanii intr'o lupta contra aspiratiuniloru de emancipare ale slaviloru, pretecstandu, ca romanii sunt amenintia din partea slaviloru in aaeeasi mesura ca si ungurii. In realitate inse nu este amenintiatu decàtu numai dorulu de suprematie alu unguriloru si romanii, cari nu pretindu alta, decàtu numai aceea ce este alu loru nu se temu de aceea, déca tóte popórale slavice din giurulu periferiei loru nationale voru castiga dreptulu celu mai completu alu propriei loru destinatiunii.

Ministeriulu Brateanu simpatisésa cu acele popóra, care recunoscu principiulu de nationalitate, cu Franci'a, Itali'a, Serbi'a, Muntenegrulu, Greci'a si cu preferintia cauta possibilitatea a realisa ide'a ca popórale din orientulu Europei se isi dea mana pentru o aliantia ofensiva si defensiva, pentru ca se nu cadia victime aceloru rasse, care tindu a trai pe comptulu altoru rasse. Si romanii din monarchi'a austriaca lucrésca numai in armonie cu ideile nutrite de partid'a nationala din Romani'a, déca ei asemenea slaviloru din Austri'a facu frontu in contra hegemoniei germano-magiare si au scrisu pe drapelulu loru constituirea federalisti'a a Austriei. Nemtii si ungurii aspira la suprematia politica si la ecsploatarea economica a orientului Europei. Slavii si romanii amenintiati trebue se lucre inpreuna pentru ca se fia in stare se faca facia acestui pericolu.

Este necontestabilu, ca Russi'a oficiósa a comisu in privinti'a acésta mai multe erorii — inse Russia nationala nu va sta la indoiala, ca spre care parte se isi intórca poterea sa. Noi nu vomu permite ca orientulu Europei, care au fostu liberatu cu mari sacrificii de subtu jugulu turcescu, se fia nici germanisatu si nici magiarisatu. Slavii asemenea romaniloru voru se fia ei domni in cas'a loru si déca ei voru lucra inpreuna de siguru, ca voru reusi a isi conserva libertatea si dreptulu propriei loru destinatiuni. „Politik.“

---

se prinda radecini sanetóse, se-se prefaca in surcele de buna sperantia, se produca flori nevescedivere spre impletirea cununei glorióse, care se imfrumsetiedie templele natiunei, si fructe gustuóse, care se-i dea nutrimentu spre sustienerea vietiei nationale, déca spiritele, ingeniurile si ânimele barbatiloru celebri ai unei natiuni intr'uniti intr'un'a asociatiune literaria si culturala formédia unu sóre splendidu, care din inaltimea orisonului vietiei spirituale-culturale a natiunei se vibredie radiele sale binefacutórie preste gradin'a de cultura a natiunei. — Unu sóre cá acela lucitoriu aparù in orisonulu de cultura alu natiunei romane inainte de acést'a cu 17 anii prin intrunirea intelegintiei romane in Asociatiunea transilvana pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu. — Sórele, cá lumin'a-i si splendórea-i se fia mai ramurita si bine facutória, are in giurulu seu miliarde de stele si planete, care tóte, si-percurgu calea loru conduse, luminate si incaldite prin sóre cá regin'a corpuriloru celeste, asia si Asociatiunea transilvana are iu cadrulu ei mai multe despartiamente, cá totu-atâtea stelisióre, dintre care Silvani'a formédia pre alu XI-lea. Insa de ce se apropia mai tare sórele de cutare planeta séu stelisióra, de acea 'i imprumuta aceleia mai mare stralucire si unu gradu de caldura mai potentiata. Astadi sa implinitu dorulu celu ferbinte alu despartiementului XI-lea alu Asociatiunei transilvane pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu, alu acestei mici stele, care dela aparerea ei pre orisonulu culturei nationale, de si departata dela Centrulu sórelui — totusi dela acel'a si-a imprumutatu si suptu viéti'a si lumin'a s'a; astadi se afla asi'a de fericita càtu insusi sórele a venitu la ea, s'a apropiatu de ea; ba in momentulu acestu solemnu, in semnulu recunoscintiei pentru lumin'a sciintiei si foculu iubirei primitu, — pàna acuma — dela mam'a sóre, acést'a stelisióra, ea a devenitu in pusetiunea fericita de a poté imbracia in sinulu seu pre mam'a ei dulce, carea o a nascutu, crescutu si o sustiene, adeca pre adunarea generala a Asociatiunei transilvane. Sórele si stelele de pre orisonulu universului suntu couduse prin dreptá atotuputintelui Creatore, carui tóta fiintia — in semnu de multiamita si recunoscintia - se inchina; ér Asociatiunea Transilvaniei cu un'a intieleptiune rara este condusa prin Maritulu Presidiu si oficialii centrali. Dreptu aceea si Comitetulu arangiatoriu pentru primirea acestei adunari generale in numele despartiementului acestei stelutie neinsemnate — are onóre a se inchiná acestui sóre stralucinde alu Culturei romane, Maritului Presidiu alu Asociatiunei transilvane, rogàndu'lu se binevoiésca a primi spressiunea salutariloru nóstre bineventatórie purcesse din ânima si sufletu fratiescu, se binevoiésca a intrá in acestu nobilu opidu, unde noi dinpreuna cu confratii si fii nobilei natiuni magiare, nu numai cu locuintie deschise, ci si cu bracia si animi deschise 'lu primimu dinpreuna cu pre toti On. membrii si fratii óspeti, si totu-odata ne rogamu se binevoiésca a ne imprumutá prin conducerea destineloru Asociatiunei - si pre viitoriu radiele culturei cele singuru fericitórie de popóra si natiuni; ce cá se póta indeplini rogamu pre Domnulu secoliloru: cá pre Maritulu presidiu alu Asociatiunei transilvane dinpreuna cu toti prea onoratii oficialii la multi ani fericiti se-i traiésca!

Alimpiu Barboloviciu,
Vicariulu for. eppescu alu Silvaniei si directorulu desp. XI alu Asociatiunei.

Diverse.

— Unu óre care astepta pe amiculu seu. Vediendu, ca elu nu mai soseste scrise pe o tablitia ce se afla batuta pe usi'a lui: „Me poti afla in cafenea. Déca va fi intunerecu, candu vei veni aicea si nu vei mai potea ceti, apoi bate la usia din stenga si cere o lumanare.“

— Unu scolaru fu intrebatu ca: pentru ce au muscatu Adam din meru? „Pentru cà n'avea cutitu,“ fu naivulu respunsu.

De pe campulu de resbelu.

Ar crede cineva, ca dupa luarea cu asaltu a capitalei bosniace Serajevo, campani'a de ocupatiune s'aru fi apropiatu de sfirsitulu seu. Asia ar fi se fia, déca nu ar fi altcum. Dara cele ce se intempla ne probésa, ca de abea am ajunsu la inceputulu sfirsitului si ca de aci inainte are se ajunga la punctulu de culminatiune, aceea drama despre care nici regisorele si nici celu ce o au inscenatu nu scie ca ce finitu va avea si din càte acte va fi compusa. Faptu este, ca dupa luarea Serajevului actiunea militara pausésa si dintr'o parte si din cealalta. Acésta pausa inse, sémana fórte multu cu aceea liniste profunda si inabusitóre, care premerge orcaneloru celoru teribile. Acésta pausa adversarii o intrebuintiésa pentru ca se se orientese, se isi faca planulu de actiune, se isi dispuna for-

tiele si se si le concentrese spre acele puncte de unde crede ca va veni ataculu ofensivu alu inamicului. Din partea Austriei se afla acuma mobilisata a treia parte a intregei sale armate, adeca 220,000 din armat'a imperiala si 40,000 de honvedi. Prin ordinu de recvisitiune au a se indrepta in celu mai scurtu tempu 2000 cara cu càte doui caii pe campulu de resbelu. Acésta dare de resbelu onerósa si neasteptata la care au fostu supuse deocamdata numai doua comitate si adeca acela alu Pestei si alu Bacei, au facutu multu sange reu intre unguri. cari in fine pre langa proteste si remonstrari au cedatu numai celoru mai severe mesuri ce s'au luatu din partea autoritatiloru in contra celoru renitenti, precum inchisóre si punere in fiéra scurte. Numerulu celoru cadiuti, raniti si disparuti in luptele ce au avutu locu pàna la macelulu din Serajevo se evaluésa la 1300 individi. Insurgentii nu dau pardonu si nu facu nici prisonieri, in tempu ce gubernulu austriacu umple spitalele si cetatile cele mari ale imperiului cu raniti si cu prisonieri turci. In Vien'a, in Grati'a, in Olmütz, in Pressburg, in B.-Pest'a, in Agram sunt cu sutele. — Si natiunea nóstra are a deplange unu numeru inca necunoscutu de fiii bravi si eroici, cari au cadiutu pe campulu de onóre, luptanduse ca leii. Indata ce se voru publica listele celoru cadiuti si raniti, va fi una din ingrigirile nóstre cele mai urgente, de a estrage dupa nume pe ai nostri, de órece din nefericire autoritatile competente n'au nici tempulu si nici ordinulu se publice listele acelea de pe nationalitati. Cade deci in sarcin'a diaristiloru romani se culéga pe cei de nationalitate romana, ceea ce este o lucrare dificila si neesacta, de órece multe nume curatu romanesti sunt schimbate si prefacute in nemtiesti, unguresti si sîrbesti. O lista ecsacta a braviloru romanii morti séu raniti o aru potea face singuru si numai d-ni oficiari romani, cari se afla la regimentele mobilisate. Voru face óre d-loru acelu serviciu natiunei romane? Avemu sperantia ca da si comptamu pe patriotismulu d-loru probatu.

— Proclamarea si serbarea independintiei principatului Serbiei, care avu locu cu mare pompa in 22 Augustu a. c. au facutu o impressiune fórte rea asupra unguriloru. Densi precum si organele loru de publicitate cele mai principale cu „Hon“ si cu „Pester Lloyd“ in frunte pretindu si reclama in tonu categoricu ca gubernulu austro-ungaru se intre cu celu pucinu 20,000 soldatii in Serbi'a si se o anectese puru si simplu, acusundu-o ca ea este focariulu insurectiunei si ca jóca rolulu Piemontelui. Dara comitele Andrássy nu vrea se scie nemica despre aceste alarme nebunesti ale compatriotiloru sei siovinisti, ci din contra, diarele sale oficióse, publica mai pe fia-care di articole si corespondintie, care probésa pàna la evidentia — asia dicu ele — lealitatea si neutralitatea gubernului serbescu. Acésta revoltésa si mai multu pe ungurii si ii face se strige si mai tare tradare si érasi tradare, peire si érasi peire pentru elementulu ungurescu.

Indata dupa sosirea primiloru raniti la Vien'a Maiestatea S'a s'au grabitu a visita spitalele, a se informa despre starea loru si a vorbi in particularu cu fia-care din ei, asemenea unui parinte cu fiii sei iubiti. In tóta monarchi'a se facu colecte pentru ajutoriulu celoru ranitii, a familieloru loru precum si a acelora, cari au fostu chiemati subtu „gloriósele“ stindarde. Pentru scopulu acesta principele de coróna au oferitu 3000 fl. v. a. tramitiendui directu la Vien'a presiedintelui societatii centrale de ajutorare. Nu ne indoimu, ca clas'a avuta a societatii din intréga monarchie se va grabi se imitese pe marinimosulu fiiu alu primului si augustului soldatu alu armatei imperiale.

— (Intre raniti cari se afla) in spitalulu de garnisóna din Gratiu, din regim. Nr. 71 Cesarevic Mare principe alu Russiei, aflamu urmatori romanii greu raniti: vice-corporalulu Nicolae Ususanu, George Ciogorinu, Trifu Sementia, Teodoru Dimitrie, Ilie Mursa; usîoru raniti: George Secosianu, Petru Munteanu, Iufta Semanaru, Atanasie Francescu, Nicolae Vacarescu, Sofronie Popescu si Dimitrie Sacosavu. — Din acelasiu regimentu se afla intre ranitii adusi la B.-Pest'a urmatori romanii: Const. Cosiariu, Petru Deliu, Ioanu Vucanu, Trifu Lazaru, Trifu Iurmescu, Trifu Robu, Petru Dragoiu, George Savu, Vasilie Ardelénu, Nicol. Gruiu, Petru Talacu, Iuai Iova, Ivanu Momiru recte Stoic'a, Traila Grozea, Nicolae Dermenescu, Martinu Stancu, Stoia Diorpénu, Trifu Stefanescu. Acestora precum si la toti cameradi loru de arme raniti le dorimu insanetosiare grabnica!

Lig'a albanesa.

Delegatii diferiteloru némuri albanese au subscrisu urmatórea conventiune, jurandu a o tienea neatinsa:

Art. 1. Constituarea legei nóstre are de scopu a respinge decisivu ori-ce incorporare a tierei nóstre la unu imperiu strainu, si a feri tienutulu de invasi'a straina; ori-ce pericolu ilu vomu intempina prin diferite mijlóce.

Art. 2. Intentiile si dorintiele nóstre sunt indreptate spre aperarea drepturiloru M. S. Sultanului, care nu e respundietoru. Aci ce lucréza la imbucatatirea imperiului, séu cérca sa atitie pe alti in acestu scopu, sunt priviti ca inamici ai natiunei si patriei; acei locuitori, cari tulbura linistea cetatieniloru siluindu si pradandu, voru fi ecsilati.

Art. 3. Plenipotentiarii aceloru districte, cari se unescu cu acésta conventie, voru fi primiti cu placere in lig'a nóstra, inscriindu-li-se numele intro carte anumita, care va purta numele: Credinciosii Imperiului si Patriei.

Art. 4. Conformu legei nóstre, vomu apera viétia, onórea si averea supusiloru nemusulmani, precum si viétia si averea nóstra proprie, pedepsindu dupa cuviintia pe resculati.

Art. 5. Cheltuelele pentru poterea armata, care se va tramite ligei din ori-care districtu, se voru face conformu decisiuniloru luate aci, iaru ajutórele tramise din afara se voru inainta directu armatei.

Art. 6. Avendu in vedere si referintiele din peninsula Balcaniloru nu ne vomu invoi nici odata la intrarea unei armate straine in tiar'a nóstra. Noi nu recunóscemu nici gubernulu bulgaru, nici numele lui. Afara de acésta rugamu amicalu pe Serbi'a, se considere drepturile nóstre si se ne redea tienuturile, pe cari le-a luatu in stapanire pe nedretu; déca cererea nóstra nu se va lua in considerare vom tramite spre Serbi'a bande pradatóre si vomu lupta pàna la ultima picatura de sange spre a relua tienuturile nóstre din posessi'a ei. Totu o asemenea procedura vomu avea si fatia de Muntenegru.

Art. 7. Dupa ce vomu socoti ca aliati ai nostri si pe fratii si concetatienii ce lupta in Balcani si cari acum sunt ecspusi la atàtea lipse, ne vomu pune in intielegere cu ei si ii vomu ajuta dupa poteri.

Art. 8. In acele tienuturi in care se intempla pradari si siluiri vomu tramite ajutoru din districtele vecine.

Art. 9. Acei ce se retragu din liga, tradandune, séu pecatuindu ori in ce modu contra ei, se voru pedepsi dupa vin'a loru.

Art. 10. Nici unulu, care va intra in liga, nu va avea dreptu, fara permisiunea ligei, d'a merge in Serbi'a séu Muntenegru, in casu contraru se voru pedepsi.

Art. 11. Ori care nu'si va indeplini punctualu sarcina, va fi negligentu in inrolarea séu tramiterea poteriloru armate, va calca legile, séu va trada, se va pedepsi in fatia toturoru, luandu-i-se si averea.

Art. 12. Printr'unu regulamentu specialu se va hotari inrolarea trupeloru, ce au a se tramite in diferite tienuturi, precum si durata serviciului loru.

Art. 13. Impartasirile in privintia concentrarei trupeloru séu alte asemenea se voru tramite la destinatie prin solii demni de incredere.

Art. 14. Autoritatile n'au se se amestece de locu in hotaririle ligei precum nici lig'a nu se va amesteca in afacerile interne, afara candu va avea motive basate si insemnate.

Art. 15. Copie de pe aceste hotarîri se voru tramite la locurile competente.

Art. 16. Noi toti vomu fi representantii nobililoru Gheghi, Boschi si Bosniaci, cari din copilarie manuescu armele si sunt gata a'si jertfi viétia pentru apararea Patriei; ve conjuramu pentru iubirea Patriei nóstre se tieneti orasiulu Prizrendu ca centru alu aliantiei nóstre.

Noi vomu apera pe locuitori contra apesariloru tiraniloru, cautandu a sustienea acésta aliantia pentru copii nostrii. Acei cari nu recunoscu alianti'a, calcandu legea nostra Sieri, sunt priviti ca nemusulmani, si voru fi insemnati cu batjocura si rusine. (Dupa „Resboiulu.“)

Corespondentie particulare ale „Observatoriului“.

Teac'a, 20 Aug. st. n. 1878. Vediendu, ca pe aici niminea nu ve inpartasieste evenimentele ce se petrecu, de si am avea o multime de preoti juni si inteligenti, — de si cam tardiu primiti, ve rogu, aceste inpartasiri: Comitele Lázár Imreh din comun'a Arciu-dinu a invitatu in scrisu intréga inteligentia din cerculu de alegere alu Teacei, fara osebire de nationalitate, la Teac'a pe diua de 17 Iuniu 1878, pentru a se consulta cu privire la alegendulu deputatu. S'au si adunatu unu numeru suficiente. Dintre romani la acésta adunare au partecipatu, doui preoti, unu proprietaru si unu notaru. Adunarea constituindu-se s'au alesu de presiedinte d. convocatoru comt. Lázár Imreh. Notaru nu s'au alesu, pentru ca s'au decisu a nu se lua nici unu protocolu. Dupa deschiderea siedintiei luandu cuventulu comt. Teleki din Comlodu au vorbitu per longum et latum despre interesele proprietariului micu si mare si in fine propune de ablegatu pe baron. Ioanu Kemény din Pusta Camarasiu, ca pe o persóna, care este in stare se represente acestu cercu electorale si a definde in diet'a din B.-Pesta interesele proprietariloru. Dupa acést'a a luatu cuventulu comitele Bethlen, Aglai, Gyulai, si alti magiari mici si mari. Cu toti se intreceau a lauda pe candidatulu br. Kemény si se strige se traiésca (éljen). Inse éljen-urile esîndu numai din gur'a magiariloru, siedinti'a erá se se inchida si disólve, déca unu notariu magiaru nu reflectá: bine, bine dá romanii ce dicu? La acesta presiedintele si dupa densulu alti matadori au disu si au afirmatu cà: ei sunt aicea si asia se vede cà prin tacerea loru ei consimtu. La punctulu acesta am de observatu ca noi romanii inainte de a merge la acea adunare ne am fostu intielesu se mergemu, inse numai pentru a observá, a ascultá — inse a nu vorbí. Acum inse dupa ce am fostu asia de ecspressu provocati si ca se nu crédia magiarii cà romanii consimtiescu m'am vediutu eu singuru necessitatu a vorbí si a cere cuventulu, care dandumi-se le am respunsu prin o vorbire susu si tare, limpede si curatu, ca romanii sub nici unu punctu de vedere nu consimtiescu cu conducerea actuale a gubernului magiaru, precum nici cu mesurile cele asupritóre ale compatriotiloru magiari si ca noi nu vomu votá nici odata pentru candidatulu d-loru, din care causa si altele o suta si o miia, vomu remanea passivi.

Noi pe aci ne amu convinsu si mai tare ca arm'a nostra cea mai poternica in contra magiariloru si a gubernului loru este passivitatea si abstienerea dela diet'a din B.-Pesta. Cu tóte aceste eu credu, cà ar fi bine cá la ori-ce ocasiune si ori-ce intalnire cu magiarii, noi se le spunemu cu tóta sinceritatea, ca nu suntemu multiamiti cu gubernarea loru. A scrie numai prin diariele romane nu este de ajunsu, pentru-cà magiarii pe acele nu le ceteseu si candu audu de numele loru ii iau frigurile, éra diariele magiare déca reproducu ceva dintr'insele o facu acésta intortochiatu si falsu.

— Instructiunea poporale respective scólele confessionale romane din giurulu Tecei se afla intr'o stare càtu se pote de rea. Docentii lipsescu cu totulu, éra directorii sunt mai in totu loculu nepasatori. Poporulu celu insetatu de instructiune geme si platesce éra resultatulu este — nulu.

In 5 Aug. a. c. s'a intemplatu alegerea deputatului si per aclamationem s'a alesu de deputatu br. Kemény János lipsindu ori-ce altu candidatu. La acésta alegere au fostu singuru numai 10 persóne adeca 7 magiari si 3 sasi, intre care au fostu si comissiunea. N'au participatu nici unu sufletu de romanu si am curagiulu a afirmá, „cà passivitatea respective decisiunea conferentiei nationale din 8 20 Iuliu a. c. nu a fostu nicairi asia de scrupulosu respectata cá in Teac'a.“

Timpulu pe aici s'au indreptatu. De 10 dîle nu mai ploua. Secerisiulu s'au terminatu. Grâu fórte multu si bunu, cucuruziulu care de ploile cele multe incepuse a tângí s'a indreptatu si este sperantia fórte buna, cà déca pàna la finele lui Septembre nu va cadea bruma, recolt'a de cucuruziu va fi de class'a prima. Struguri n'au fostu de candu e lumea asia de multi, numai de ar dá Ddieu tempu bunu cá se se indulcésca.

Gregoriu Vitézu.

— In conecsu cu corcspondinti'a nóstra de mai susu reproducemu la loculu acesta apelulu adresatu din partea candidatulu br. Kemény càtra alegatori romani. Ilu reproducemu in tocmai, pastrandu stilulu si ortografi'a orginalului, care sta la dispositiunea ori cui in biroulu redactiunei. Comentariulu se si ilu faca fieste care in parte.

Catra alegatorii cercului electoralu a Tecii!

Dela impaciuírea dein 1867 incóce circa trei si jumatate mii de programe a resunatu, si nici odata nu a fostu mai claru justificatu proverbulu: „vorba multa saracie.“ —

Cand' entru adeveru unu stilpu de oameni se dechiara, in cine e numa o schintee dein „stilpulu de focu“ a testamentului vechiu, si arunca idei entra masse, pentru care se entuziasma generatiuni si se lupta ca se ajunga ori la calvaria nesuccederei, ori prein victorie la redesteptare, dechiaretiunile unor' asemenea oameni mari, au insemnatate istorica.

Unui omu de pindia mea, care entra alegatori a' traitu, a cui cugete ante acelora, care cu amicitia la onoratu, a fostu totdeauna descoperite, si care privesce numai de joculu intemplarei aceia, ca entra alti mai meritati, si asemenea berbati, increderea alegatoriloru sa intorsu catra dinsulu, lungu a se dechiara nu e de lipsa, celu multu asi precisa posetiunea.

Convingerea mea e, ca fundamentulu bunastarei in Ungaria inca multu tempu va fi agricultura, aceasta debue desvoltata, de scaderile ce o apase mantuita si ai usiura suportarea greutatiloru, vedemu acea, ca tóte interessele cu ce lacoma grabire sunt representate, numai classa possessoratului remane papusia de cenusia, — a sositu dar' tempulu, ca se se pune prasime acestei inundari, care surupe fundamentulu.

Deintra legile create pana acuma, acelea care sa doveditu inpractice si fara folosu, ba chiaru daunóse, debue modificate dupa viatia, ca daca lea lipsitu suprema calitate a legiloru bune, desvoltarea graduale, se se modifice asia dicandu se se croiasca dupa trupu.

Au lipsa de modificare, ca se nu amentescu altele

legile care dispunu despre inrolarea generale, institutia voluntariloru de unu anu, obligamentulu de instructia generale, notariatulu cercuale si affacerile comunale etc. etc.

Fatie de legile creande, unde datele adunate in viatia practica, gradulu desvoltarei nationale si pracsei — vor' veni in divergintie cu doctrinele, nu voi dubieta a urma calea celora.

Eu aflu garantia desvoltarei graduale in elementele acelea, dein care e compusu regimulu presentu, cu votulu meu pre acela 'lu voi partini.

In casulu de a fi alesu, despre afacerile mele de singuraticii judi, pre Dvestra ve recunoscu. —

Inainte debue inse se ve rogu concediulu Dvestra, ca in casulu ne doritu, daca nu asi afla in parlamentulu venitoriu acea bunavolintia, care se va recere si vor' interessa unele casuri specialu Transilvane se 'mu potu depune mandatulu, si se me potu reintórce in jurulu Dlorvestra ca celu gratiosu devotatu.

Ioanne baronu de Kemény.

Sciri diverse.

(Hagiu Loja) comercianti din Serajevo, cari traiescu in Vien'a spunu despre acelu capu alu insurgentiloru urmatórele: Elu este din Rumeli'a si nascutu in Usbecu. De tempuriu elu se devota studieloru teologice, pe care elu le absolva in scólele (medrese) cele mai renumite din Adrianopole si Constantinopole. Dupa terminarea studieloru sale intra intr'o monastire de dervisi si traversa apoi in calitatea acésta o parte a Asiei. Au fostu la Mec'a si la Medin'a si s'au facutu hagiu. Dupa reintórcerea sa in patrie se stabili in Salonicu si apoi in Serajevo. In cetatea acésta elu pe tempulu serbatoriloru de 30 dile ale Ramazanului, chiaru déca ele cadéu érna, umbla pe jumetate desbracatu. Se dice chiaru, ca déca era invitatu la vre unu fruntasiu turcu la mésa elu se ducea aprópe in costumu adamiticu, precum se cuvine unui sfintu musulmanu.

(Lupt'a albineloru cu gâsce.) Diariulu „Bohemi'a" din Prag'a scrie: „In comun'a M . . a traitu intru o gradinutia locuitorii unui stupu cu o familia de gâsce, constatória dintr'unu gânsacu, 6 gâsce si 28 pui acum marisiori, mai multe septemani in pace si liniste. Albinele lasau cét'a de gâsce a gagaí càtu le luá gur'a, aceste inca nu incomodau poporulu diligentu cu nemicu. Intr'o dupa amiédia inse trebue cà s'a apropiatu unu puiu de gâsca prea tare de cojnitia si póte increditu fiindu a si ciocanitu in ea ici cólea, ce'a ce a luatu in nume de reu o albina ce se intorcea dela lucru si a resplatitu indrasnél'a gâscutiei cu o inghimpare. O lovitura din aripi din partea gâscutiei ranite a datu semnalulu pentru lupt'a generale.

Cu gramad'a a navalitu cét'a de albine pre turm'a de gâsce, ce nu se potea aperá si fiindu usi'a inchisa scaparea nu erá cu potintia. Strigatele gâsceloru atacate a atrasu atentiunea locuitoriloru casei si numai dupa mai multe impunseturi primite i-a succesu servitoriului a deschide usi'a.

Acum inse zaceau siése gâsce mórte pre pamentu, doue au peritu in scurtu dupa ace'a, unele au fostu si au remasu órbe si tóte celelalte mai multu ori mai pucinu ranite, s'au reculesu numai dupa càtev'a dile si au inceputu a mancá.

Albinele intru atàt'a erau de infuriate in càtu in decursulu mai multoru óre nu erá ertatu se se arete in curtea aceea si in cele vecine nice animale nice ómeni. Dar' si ele si-au cumperatu prea scumpu invingerea, cà stupulu mai cà va perí. „Economulu."

(Unu stejaru, care produce pere) se póte vedé cá unu jocu raru alu naturei in dominiulu Ried langa laculu Ammer. Aci se afla unu castelu, care s'a prefacutu de curendu in restauratiune, prin urmare parculu din giurulu lui s'a deschisu publicului. Aici se afla nemidilocitu pre tiermurele lacului unu stejariu de o periferi'a enorma, care are de securu mai multe sute de ani, trunchiulu este pre din laintru putredu, scorbur'a ar fi potutu serví in vechime (candu erau si pre acolo ursi) cá locuintia unei familie de ursi. De asupr'a pre trunchiu in decursnlu tempului s'a adunatu humusu multu, in care a prinsu radacina unu sembure de pere paduretie, ce a cadiutu din intemplare acolo. Si asia cresce perulu voiosu in societatea ramiloru de stejariu si produce in fia-care anu fructe. „Economulu."

(Din Teaca ni se relatésa) cu data de 20 l. c. urmatórele: Pe la órele 5—6 dupa amiadiu au venitu de càtra apusu unu orcanu teribilu cu ghiatia si plóie, care de si au duratu numai 5 minute totusi au fostu in stare se nimicésca tótu ce iau statu in cale precum vii, gradini, verdetiuri, pomi, cucurudie. Claile de grâu de pe hotaru le au resturnatu, risipitu si amestecatu, asia ca nu se mai scie, care acui au fostu. Cara incarcate cu bucate si fênu au fostu resturnate. Capete de ómenii au fostu sparte de glóntiele de ghiatia precum si tóte ferestrile, care erau situate in fati'a orcanului. In comun'a vecina Arciudinu (Erked) orcanulu au fostu si mai turbatu. Acolo au fostu ruinate mai multe case, siuri si gradini, intre care parculu comitelui Bethlen au suferitu mai multu. In comun'a invecinata Pinticu nu s'au intemplatu nici o paguba, pentru ca preotulu de acolo au pusu se traga clopotele si orcanulu s'au speriatu de sunetulu loru si au luatu alta directiune. Probatum est! Franclin.

(Orcanu teribilu.) Subtu acestu titlu ni se scrie din Lis'a si din Copacelu cu data de 24 l. c. urmatórele:

Marti in 20 l. c. pre la 4 óre p. m. erupse unu orcanu cu o furia teribila insotitu de o plóia cu grindina. In càteva minute desradacinà si franse multime de arbori si pomi. Mai multu au suferitu locuitorii comuneloru: Netotu, Breaza, Dejani, Recea, Copacelu, Margineni si Dragusiu unde orcanulu descoperi case si alte superedificate economice, nimici frumósele gradini cu pomi de diferite soiuri, éra ce mai potù scapa de furi'a lui, spre adenc'a intristare a bietiloru locuitori economi nimici grindina, si adeca cucurudiulu, grânele de primavéra, ovese si otavurile intru atàta le a sfarimatu, incàtu nici nutretiu pentru vite nu se potu aduna. Dauna causata o voru simti multu tempu si mai alesu Dejanarii — la cari nimicindule gradinele totu-odata le a nimicitu si isvórale de castigu pre mai multi ani.

— (Ce este homeopathi'a?) „Énu spune 'mi d-le doctoru, ce este homeopathi'a," intreba unu maioru pe doctorulu de regimentu. „Cu placere, respunse doctorulu, „si acésta o voiu face mai bine, déca iti voiu da recepta pentru o supa homeopathica: Eata-o: se iai doi porumbi slabi, se ii legí de crucea ferestrei din cuhna, inse asia, ca umbr'a loru se cadia, intr'o óla cu apa; lasa se fiérba apoi ap'a incetu 10 óre si ia dupa aceea càte o picatura din zam'a aceea intr'unu paharu cu apa."

(Precum scriu diarele francese) de curendu veduvitulu rege alu Spaniei Alfonso, au trimisu pe comitele de Casa-Sedano in calatorie de petire se ii caute o a doua — socie. Si D-dieu au disu lui Adam: „nu este bine ca omulu se fia singuru" si ii facu pe Eva. O istorie vechie, dara practisata in tóte dilele.

— (In Ajudu unu alegétoru entusiasmatu,) partecipandu la unu banchetu datu in onórea candidatului partidei sale, in bucuri'a sa nemarginita se urca pe mésa si incepu se jóce ciardasiu, pàna ce lunecandu cadiu josu frangendusi amendoua picióre le.

— (Unu oficiaru prussianu-palmuitu). La baile din Etretat unu oficiaru prussianu, crediendu se iresistibilu, urmarea de càtuva tempu cu ochiade amoróse si maniere pucinu delicate pe o dama tinera. Intr'o di, tinera comtesa se intórse repede spre inpertinentulu care o incomoda si intre aplaósele publicului ii aplica o sfanta de palma. Urmarea fu ca oficiariulu disparu fara urma dela acele bai.

— (Frecventi'a ecspositiunei din Parisu) in lun'a lui Maiu au fostu de 1.666,879 persóne, éra in Iunie se urca la 2.555,523 persóne. Venitulu ecestoru doua luni se urca la 3.232,963 franci.

— (Unu turcofilu din Elvetia) anume Opel isi botesa fii cu numele Constantinu, Adrianu si Filipu. Despre acésta nemti se mira si se paru superati, ca si candu acele nume n'ar fi totu asia de sonore ca: Hans, Fritz séu Michel.

— (O palarie alui Napoleanu I.) In hotelulu Drouot din Parisu s'au licitatu in dilele trecute un'a din acele palarii istorice ale lui Napoleonu I, pe care o au purtatu in ecspeditiunea din Russi'a. Cumperatoriu, pentru suma de 175 franci au remasu pictorulu Armand Dumareseg.

— (Bazaine fostulu comandatu) de trista memorie alu Metiului se juca siachu intr'una din dile intr'o societate in Saragossa si pierdu déja dupa a opta trasatura regin'a si unu turnu. Atunci adversariulu seu ilu intreba déca nu capitulésa? Inganfatulu ex-maresialu respunse: „Eu nu sunt indatinatu a capitula niciodata!" „Ce pecatu" esclama apostrofandulu o dama francesa care audise acele cuvinte, „ce pecatu cà pe tempulu seu nu s'au incredintiatu aperarea Metiului domnului acestuia." Bazaine se facu surdu si isi musca budiele.

— (Domnisióra Dodu) telegrafista au fostu numita in dilele trecute cavalera a legiunei de onóre, pentru ca pe tempulu resbelului franceso-germanu neecspendandu o depesie germana si ecspunendu isi asia viatia, au scapatu mai multe regimente francese de pericolulu care le amenintia de a cadea prinse.

— (In 15 Augustu s'au descoperitu) in Macon bustulu marelui poetu si barbatu de statu Alfonse de Lamartine. La aceea serbare grandiósa academi'a francesa au fostu representata prin Laprade si Legouvé.

— (Unu casu tragicu) s'au intemplatu mai in dilele trecute in Téca. Cu ocasiunea tragerei la tiru a gendarmiloru, cari au primitu o pusca de o constructiune noua, din nebagare séma, una din pusci se descarca si glontiulu trecu prin cóstele capitanului comandantu Robert Himmler, care dupa suferintie crancene de 22 óre espira a doua di.

Sciri mai noue.

— Pàna acuma s'au mobilisatu urmatórele regimente si adeca: Nr. 4, 5, 6, 8, 12, 16, 19, 23, 26, 27, 32, 33, 37, 38, 39, 44, 45, 46, 48, 52, 53, 54, 58, 60, 61, 66, 68, 69, 71, 72, 74, 76, 78, 79 si 80, va se dica cu totulu 35 de regimente.

— Ultimele sciri nu anuncia nici-o lupta mai insemnata dela colón'a principala. Numai divisiunea XX Szapáry, care se afla inca totu intr'o positiune critica la Doboj, a avutu a respinge doua atacuri ofensive si inversiunate ale insurgentiloru in diu'a de 22 Aug. si in cea din 24 Augustu. Detailuri lipsescu.

Post'a redactiunei.

Sibiiu, Aug. 1878. Prin acésta ecsprimamu profunda nóstra recunoscintia toturoru aceloru p. t. d-ni corespondenti si amici, cari au bine-voitu a ne tramite relatiuni si inpartasiri interesante si pretióse asupra decursului alegeriloru. Le am intrebuintiatu pe tóte pe càtu numai ne au permisu spaciulu.

Teac'a 20 Aug. a. c. Multiumita pentru cele tramise. Asteptamu cele promise, cu rogare ca se fia càtu se póte mai obiective.

La adres'a mai multoru d-ni abonati. Fói'a nóstra se ecspedésa regulatu. Ve rogamu a cerceta si pe la birourile postale, de óre ce nu arareori se intempla ca ecsemplarele se dispara chiaru din si in localulu postalu.

Cursulu moneteloru in val. austr.

Vienna, 27 Augustu.

Galbinii imperat. de auru	fl.	5.50 cr.
Moneta de 20 franci	„	9.25 „
Imperialu rusescu	„	9.30 „
Moneta germana de 20 marce	„	12.10 „
Sovereigns englesi	„	12.— „
Lira turcésca	„	11.— „
Monete austr. de argintu 100 fl.	„	100.40 „

Escriere de Concursu.

Pentru ocuparea postului de invetiatoriu in clasea I la scol'a poporale gr. cath. dein comun'a Maieru se escrie concursu pàna in 15 Septembre a. c. st. n., prelanga salariu anuale de 120 fl. v. a., platindi in rate lunarie anticipative din fondulu scolaru comunale; deci doritorii de a ocupá acestu postu sunt avisati a-si tramite suplicele loru instruite cu documentele necesare pàna la terminulu mai susu la Senatulu scolasticu gr. cath. din Maieru, post'a ultima Naszod-Rodn'a.

Basiliu Groze
presiedintele senat. scolasticu.
Lean Horga
notariu ad hoc.

(37) 1—3

The'a

antiarthritica si antirheumatica alui

WILHELM

curatitóre de sange spre a se folosi in ori-care anotempu cá singurulu midilocu curatitoriu de sange cu resultate sigure.

Cu concessiunea cancel. c. r. de curte datu prin decisiune Vien'a, 7. dec. 1858.

Probata definitivu. Effecte exell. Resultatulu eminentu.

Prin p. in. patenta a M. Sale c. r. assecurata contra falsificàrii. Vien'a, 28 martie 1871.

The'a acést'a curatia organismulu intregu, strabate pàrtile intregului corpu si folosiudu-o cá beutura departéza dintr'insulu tóte materiile stricacióse, cate se voru fi adunatu, cum nu face nici o medicina; si effectulu siguru este durabilu.

Vindecarea perfecta a arthritei, reumatismului, ból'a englezésca, si a altoru bóle invechite incurabili, ale raneloru, cari puroiéza ne 'ncetatu, ale bóleloru genitali si bubeloru, ale sgrabunțieloru pe trupu si in fația, ale peteloru, bubeloru siphilitice.

The'a acést'a au produsu **resultate forte favorabili** mai alesu in inflaturi de ficatu si de splina, cum si in greutàti hemoroidali, in doreri de nervi, de muschi de incheiaturi, de udu, polutiuni, impotentie, scurgeri la femei etc.

Suferintie cum sunt bólele scrofulóse, inflatur'a ghinduriloru se vindeca iute si perfectu, la aceia, cari beau The'a uecurmatu, fiindu ca ea este unu midilocu domulu dissolvatoriu si promovatoriu de urina.

Resultate admirabili sigure.

Dlui Franciscu Wilhelm, apotecariu in Neunkirchen langa Vien'a.

Wocheiner Feistritz (in Carniolia), 1 oct. 1872.

On. Dle! Mai am érasi trebuintia de vreo trei pachete din the'a dtale curatitóre de sange, pentru ca dupa-ce am cumperatu de la dta de 2 ori si am folositu acestu midilocu exellentu „the'a antiarthritica si antirheumatica a lui Wilhelm curatitóre de sanga" m'am conviusu de ajunsu de minunatulu ei effectu. Te rogu se'mi tramiti the'a curatitóre de sange cu receperea plàtii prin posta.

Cu totu respectulu

Ioanu Ierala, capelanu.

Dlu Fr. Wilhelm, apotecariu in Neunkirchen langa Vien'a.

Tuschkau langa Pilsen, 1 oct. 1872.

De asiu fi cunoscutu mai nainte poterea vindecatóre „a theei dtale antiarthritice, antirheumatice, curatitóre de sange" asiu fi scapatu de multu de o bóla vechia si asiu fi si mai bogatu cu o suma considerabila cheltuita fora scopu pentru restaurarea sanetàtii mele. Pan' acum am trasu acestu midilocu nepretiuitu de la Praga din depoulu dtale, astadi me adresezu d'a dreptulu catra dta si Te rogu a'mi tramite cu intórcerea postei 12 pachete pe langa receptiunea plàtii. Cu totu respectulu

Josef Dilzl.

Dlui Fr. Wilhelm, apotecariu in Neunkirchen langa Vien'a.

Gutenstein, 1 oct. 1872.

Se 'mi mai tramiti catu mai curendu 2 pachete „thea antiarthritica, antirheumatica, curatitóre de sange a lui Wilhelm" precum mi-ai mai tramisu prin posta. Eu vediu, ca fora the'a dtale nu mai pociu existe. Cu tóta stim'a

Florian Haselsteiner,
Nr. 43 in Klosterthal.

Preste puçinu va urmá continuarea epistoleloru de recunoscintia, fiindu preste potintia a le publicá dintr'odata pe tóte.

Se ve feriti de falsificari si insielatiuni.

On. publicu la cumperare se binevoiésca a reflecta exactu la marc'a si firm'a mea tiparite pe din afora pe pachetu, pentru cá se nu fia insielatu prin falsificàri.

Adeverata thea antiarthritica, antirheumatica curatitóre a lui Wilhelm, se póte trage numai din prim'a fabricatiune internationala antiarthritica, antirheumatica curatitóre de sange in Neunkirchen langa Vien'a, séu din depositele mele publicate prin diarie.

Unu pachetu, impartitu in 8 dose, preparatu conformu instructiunei date de medicu dimpreuna cu informatiunea despre folosire in diverse limbi consta 1 fl., pentru timbru si pachetare separatu 10 cr.

Pentru comoditatea o. p. adeverat'a thea antiarthritica, antirheumatica, curatitóre de sange a lui Wilhelm se mai afla in:

Sabiiu la **Frid. Thallmayer,** comerciante.
Abrud: F. Tones & Comp.
Bistritia: Fridricu Kelp, Tergovits & Zintz, Dietrich & Fleischer.
Blasiu: Carol Schieszl, apotecariu.
Orastia: Carol Reckert, apotecariu.
Alba-Julia: Iuliu Fröhlich, apotecariu.
Clusiu: Ad. Valentini, apotecariu.
Brasiovu: Ferd. Jekelius, apotecariu.
Lechinti'a: Friedr. Scheint, apotecariu.
Feldiór'a (langa Brasiovu): Friedr. Folberth, apotecariu.
Ili'a, C. Hoffinger, apotecariu.
Osiorheiu: Max Bucher.
Sabesiu, I. C. Reinhard, apotecariu.
Bai'a mare: I. Horacsek, apotecariu.
Aiudu: August Binder, apotecariu.
Miercuria: Chr. Fr. Schimmert, apotecariu.
Romanu (Moldova): Josef Dannffy, apotecariu.
Sedisiór'a: Iosef B. Teutsch, comerciante.
Reghinulu s.: S. & I. Leonhardt.
Huniadór'a: Fried. Acker, apotecariu.
Rosi'a: Ludw. Moldovan, apotecariu.
Ocn'a (l. Sabiiu): Joh. v. Cronberg, apotecariu.

(23) 16

Editoru si redactoru respons. **G. Baritiu** in Sibiiu.

Tipariulu lui **W. Krafft** in Sibiiu.